

BDP

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 2036
Tarih: 22.10.2010

10/964

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Doğu Anadolu Bölgesi ve yakın çevresini etkileyecek olası bir deprem riskinin yaratacağı muhtemel sonuçlarının bütün boyutları araştırılarak gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Ayla AKAT ATA
Grup Başkanvekili

GEREKÇE

İnsanlar için fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplara neden olan, normal yaşamı ve insan faaliyetlerini kesintiye uğratarak toplulukları etkileyen doğal, teknolojik veya insan kökenli olaylar afet olarak tanımlanmaktadır. Afetlerin büyüklüğü meydana getirdiği can kayıpları, yaralanmalar, yapısal hasarlar ve neden olduğu sosyal ve ekonomik kayıplarla ölçülebilmektedir.

Doğal afet türleri içinde en fazla can ve mal kaybına sebep olanı, belirsizlik oranının en yüksek oluşu nedeniyle depremlerdir. Depremler eğitim, sağlık, güvenlik gibi zorunlu kamu yatırımlarını olumsuz etkileyebilmekte ve toplum güvenliğini tehdit edebilmektedir.

Türkiye'nin, dünyada depremselliği yüksek olan ülkeler arasında yer aldığı bilinmektedir. Resmi istatistiklere göre Türkiye topraklarının % 96'sı, nüfusunun ise %98'i deprem riski ile karşı karşıya bulunmaktadır.

Türkiye'nin doğal afetlerle ilgili istatistik verilerine bakıldığında da depremlerin en tahripkar doğal afet sonucuna yol açtığı görülmektedir. Nitekim 1902 -2003 yılları arasında 137 adet hasara neden olan deprem meydana gelmiş, bu depremler sonucunda on binlerce kişi yaşamını yitirmiş, yine on binlerce kişi de yaralanmıştır.

Türkiye'de son yıllarda can ve mal kayıplarına neden olan depremler arasında 1992 Erzincan, 1995 Dinar, 1998 Adana-Ceyhan ve 1999 Marmara depremi yer almaktadır. Özellikle Marmara bölgesinde 1999 yılında Gölcük ve Düzce'de meydana gelen iki büyük deprem, yol açtığı ağır sonuçlar itibariyle dikkatleri olası İstanbul depremine çevirdiğinden çalışmalarda ağırlıklı olarak Marmara Bölgesinde yoğunlaşmıştır.

Ancak Türkiye'de başlıca deprem kuşakları arasında yer alan ve en etkin iki ana fay kuşağından birini oluşturan Doğu Anadolu Fay Hattı Karlıova – Antakya arasında geniş bir alana uzanım göstermekte olup, bölgenin depremselliğinde önemli bir rol oynamaktadır. Nitekim son birkaç yüzyılda bu fay hattı üzerinde meydana gelen Karlıova, Antakya, Gezin, Çelikhan, Pötürge, Bingölü, Lice, Ceyhan ve Elazığ depremleri önemli depremler arasındadır. Üzerinde çok sayıda sismik boşluğun bulunduğu belirtilen Doğu Anadolu Fay Hattının değişik kollarının yakın gelecekte yıkıcı etkilere yol açabilecek depremlere kaynaklık etmesinin kaçınılmaz olacağı belirtilmektedir.

Afet İşleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan raporlarda da, Doğu Anadolu Fay Hattında oluşan birikimin boşalmasının her an gerçekleşebileceği belirtilmesine karşın, son yıllarda bu fay hattı üzerinde yer alan alanlarda gerçekleşen depremler sonucunda oluşan can ve mal kayıpları gerekli tedbirlerin alınmadığını ortaya koymaktadır.

Doğu Anadolu Bölgesi ve yakın çevresini etkileyen fayların aktif olması ve değişik büyüklüklerde sürekli deprem üretme olasılığının bulunması gerçeği gerekli tedbirlerin zamanında alınmasını zorunlu kılmaktadır. Bu nedenle önümüzdeki süreçte yaşanabilecek olası bir deprem riskinin yaratacağı muhtemel sonuçlarının bütün boyutları araştırılarak gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.